

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Грета Николава Дерменджива, Факултет по журналистика и масова комуникация, Софийски университет “Св. Климент Охридски”, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Онлайн журналистика)

върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Дигитални комуникации), факултет ФБО, департамент „Медии и комуникация“, обявен в ДВ бр. 69/16.08.2024 г. с кандидат ас. д-р Жюстин Томс Джадала Мария

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Научното жури на заседание от 31 октомври 2024 г. провери съответствието на депозираните за участие в конкурса публикации и дейности с минималните национални изисквания, както и с допълнителните изисквания на Нов български университет, указани в разпоредбите на чл. 4, ал. 8, т. 2 от ЗРАСРБ, и излезе с решение за допускане на ас. д-р Жюстин Томс за участие в конкурса. Тя е единствен кандидат в конкурса за научната степен „доцент”.

Групите от показатели А, В и Д са покрити, останалите значително надвишават необходимия минимум точки.

В конкурса за ‘доцент’ Жюстин Томс отговаря на посочените условия:

- притежава образователната и научна степен „доктор” от 2021 г. и заема академичната длъжност „асистент” от февруари 2023 г. с учебна натовареност 510 часа годишно;
- представила е хабилитационен труд и публикации в специализирани научни издания по темата.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

За настоящия конкурс, Жюстин Томс е представила 1 хабилитационен труд, 1 публикувана книга на базата на защитения дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен "доктор", 1 глава от колективна монография, 1 учебник за 10-11 клас, 5 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране, и една под печат, както и участие с 5 доклада на международни и 4 – на национални научни конференции.

Тъй като дълги години е била хоноруван преподавател, основната част от публикациите ѝ са преди заемането на академичната длъжност „асистент“. Има 3 самостоятелни книги и 15 в съавторство по темата на конкурса, които за съжаление не са предмет на настоящата рецензия.

Публикациите на кандидатката са посветени на редица важни и актуални научни проблеми, главно от областта на дигиталните комуникации, уеб дизайн, както и на ролите на създателите на различни видове медийно съдържание като цяло. Основните ѝ публикации са пряко свързани с тематиката и изискванията за професионалното направление, по което е обявеният конкурс за „доцент“. Анализирания проблематика в представените за конкурса научни трудове отразява не само научните ѝ интереси, но е и тясно свързана с преподаваните от нея научни дисциплини.

Хабилитационният труд на тема "Подкастите. Гласът на Интернет", 2022, Рой Комюникейшън, ISBN: 978-954-9335-50-7 е с обем от 168 страници. Ползвани са 67 източници на български, немски и английски език. Книгата разглежда подкастите в тяхната ретроспекция, в т. ч. история на подкастите в България, същност и приложение, като надгражда публикациите по темата на български език. Дескриптивният анализ е придружен от статистики за подкасти, типологизирани по години, жанр, език и платформи. Очертано е мястото на подкаста в дигиталната комуникация и маркетинга, и са изведени спецификите му в сравнение с други медийни форми като блогове, влогове и аудиокниги. *Приноси моменти* в нея са класификацията на български подкасти, описание на технологията за създаване,

планиране, поддържане, успешно таргетиране, промотиране и монетаризиране на подкаст, както и изследване на мотивацията на създатели на подкасти чрез множества интервюта.

Подкастите се очертават като ефективни комуникационни канали, които имат способността да изграждат онлайн общности и да са носители на качествено съдържание – информационно и аналитично, като завземат все по-голяма територия от традиционните и уеб медиите.

Трудът има не само научен, но най-вече приложен характер, особено частта, наречена „Наръчник за успешен подкаст”, в която в последователни стъпки са дадени съвети, които да послужат за реализиране на подкаст.

Изключително полезни при този анализ са множеството примери на български подкасти, подбрани като най-добрите образци на дигиталното присъствие на медии, бизнеси и организации. Това е емпиричен материал, на базата на който Жюстин Томс успява да направи някои важни изводи, като този, че подкастите имат потенциала да станат основна част от маркетинга на съдържанието, с която да захванват социалните мрежи. Също така, че текстът, като форма на медийно съдържание в блоговете, вече не е достатъчен да задържи аудиторията и да изгради лоялност, затова на негово място идва аудио съдържанието на подкастите. Дигиталната среда, повлияна от потребителските предпочитания, променя медийните формати и оказва пряко влияние върху мениджмънта и създателите на медийно съдържание, като изисква нов тип компетенции, познания и умения от тяхна страна. Върху тази основа авторката е формулирала предимствата на подкастите за бизнес цели, като по-голяма ангажираност на аудиторията, атрактивно аудио съдържание, шанс за вирусен ефект с достигане до по-широка аудитория и др.

Темите в останалите научни публикации на Жюстин Томс се отнасят до:

- блоговете, в частност корпоративните блогове ("Блоговете умряха. Да живеят блоговете", Рой Комюникейшън, 2021, ISBN: 978-954-9335-47-7", „Корпоративните блогове в ИТ сектора в България – възможности и перспективи. Ж. Томс, Съюз на учените в България, 2020,106-114.,,)

- дизайна на сайтове ("Програмиране на Web дизайн", изд. Нови знания, 2012 - учебник за 10-11 клас, 120 стр. ISBN: 978-954-2907-220."),
- използването на дигитални технологии в науката и образованието („Популяризиране на автора и неговата научно-изследователска дейност в социалните медии. БИК, Обучителен семинар „Насърчаване на академичния състав за ефективно използване на дигитални технологии”, 22 юни 2021 г.”; „Комуникация на науката чрез блогове и подкасти, Ж. Томс, Научна конференция с международно участие "Университетът, езикът, обществото", НБУ, 29 юни 2022 г.”; „Blogs and podcasts about science, J. Toms, Youth Scientific Session "BioMedicine and Quality of life", IBFBMI - BAS, 2-3 December 2021”.

И като цяло онлайн комуникацията в различните ѝ медийни форми и платформи. Безспорен е фактът, че дигиталните технологии променят из основи комуникационните канали и са катализатор за тяхната метаморфоза. Чрез компетентен прочит и евристични методи Жюстин Томс успява да даде свои интерпретации на актуални проблеми и да предложи адекватни решения и практически съвети.

Въпреки неголямата научна продукция, публикациите на Жюстин Томс са принос, особено към емпиричното знание в тази научна област. Свидетелство за това са 36-те цитирания в различни научни издания.

Кандидатката е подбрала публикации за участието си в конкурса, категорично кореспондиращи с темата му, а именно дигиталните комуникации, което говори за насоченост и последователност на научните ѝ интереси в това изследователско поле.

Жюстин Томс участва като експерт в работата по международния научен проект Information Matters, финансиран по програма Еръзъм на Европейската комисия, в разработването на лекционни и образователни материали за обучения на обучителни и обучаеми по медийна грамотност. Тя е създала и научноизследователска програма за проучване на комуникация чрез съдържание в социалните мрежи и онлайн пространството.

III. Учебна и преподавателска дейност

Жюстин Томс е с дългогодишен преподавателски опит – първоначално като хоноруван преподавател в НБУ от 2007 г., а от 2023 г. е на длъжност асистент в департамент „Медии и комуникация“. Преподава Онлайн медии и комуникации, и Онлайн маркетинг, и е взела участие в създаването на курсове за бакалавърски и магистърски програми по управление на общности в социалните медии и мрежи, дигитален маркетинг, управление на онлайн репутация, уебдизайн и съдържание за уеб, онлайн пространство и връзки с обществеността, блогове и подкасти. В преподавателската си дейност Жюстин Томс прилага разнообразните си умения, натрупани в практиката, в областта на дигиталния маркетинг, уебдизайна, създаването на блогове и подкасти. Провеждала е дебати и студентски стажове в медиите за студенти от бакалавърската програма по "Журналистика". Научен ръководител е на 4-ма дипломанти от бакалавърски и магистърски програми.

IV. Административна и обществена дейност

Жюстин Томс работи в няколко професионални полета, като съчетава преподавателската си работа с редица други професионални и общественополезни дейности. Създава и поддържа подкаста ArtCast – подкаст за култура и изкуство и „Създателите – дигиталните оптимисти на България“ (от 2019 г. досега), организира конкурси за БГ Сайт (1999 – 2014) и Сайт на годината (от 2018 г. досега), основател и маркетингов мениджър е на дигиталната агенция „ABC Design & Communication“, провежда семинари и обучения в български училища. Член е на няколко професионални организации – СБЖ, АЕЈ, IAB България и др.

През годините е взимала участие в Програмния съвет на Департамент „Масови комуникации“ на НБУ като експерт от практиката, участвала е в обучителни семинари, организирани от НБУ, няколко години е била член на екип за организиране и провеждане на пролетни и есенни конференции на департамент "Медии и комуникации".

V. Лични впечатления от кандидата

Познавам Жюстин Томс още от студентските ѝ години в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Оттогава следя с интерес нейното кариерно развитие и съм съпричастна към успехите ѝ. Тя подхожда професионално и компетентно към всичките си инициативи и начинания – на основател на компания, инициатор на конкурси с бизнес насоченост, предприемач, лектор и обучител – всички в областта на дигиталните комуникации, социалните мрежи, онлайн маркетинга, Интернет безопасността и уеб дизайна.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Научните трудове на ас. д-р Жюстин Томс се отличават с актуалност и целенасоченост. Прегледът на публикациите ѝ показва, че основният ѝ изследователски интерес, в най-общ смисъл, е в областта на онлайн предприемачеството. Стилът на публикациите на Жюстин Томс е максимално достъпен за възприемане от читателите, което е още едно предимство за преподавателската ѝ работа. Този ѝ опит и способността ѝ да съчетава теоретичния подход с практическата приложимост е особено ценен за студентите, тъй като това ще ги подготвя за реалния свят на бизнеса.

Бих искала да си позволя една препоръка. Съвременният свят на комуникации и изобилие от национални и международни форуми предоставя разнообразни средства и възможности за публикуване, голяма част от тях онлайн. Като учен, който има привилегията да работи и преподава в тази дигитална среда, Жюстин Томс може да се възползва от неограничеността на глобалния свят и да увеличи научната си продукция с още публикации в наши и чуждестранни реферирани и индексирани издания с импакт фактор.

Заклучение

Описаните по-горе научно-приложни приноси и посочените качества на

учебно-преподавателската и обществената дейност на ас. д-р Жюстин Томс Джадала Мария ми дават основание да дам положителна оценка на работата ѝ и да предложа тя да бъде избрана за академичната длъжност „доцент“ в Нов български университет по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Дигитални комуникации).

Дата 2 дек. 2024

Подпис:

....